

Monitor Discriminatie 2022

HAAGLANDEN & HOLLANDS MIDDEN



*Herkenbare en
gewaardeerde schakels*

Stichting **idb**
Inclusie & discriminatiebestrijding


Monitor Discriminatie 2022

HAAGLANDEN & HOLLANDS MIDDEN

*De regio's Haaglanden en Hollands Midden zijn het verzorgingsgebied van de Politie-eenheid Den Haag

Stichting **idb**
Inclusie & discriminatiebestrijding

Herkenbare en gewaardeerde schakels



Het recht op gelijke behandeling vormt één van de pijlers van het maatschappelijk verkeer tussen burgers onderling en tussen burgers en de overheid. De bescherming van burgers tegen discriminatie is noodzakelijk voor het functioneren en het beschermen van de rechtsstaat, de sociale samenhang en de onderlinge maatschappelijke verhouding.

UIT:

Memorie van toelichting / Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, mei 2008.

Colofon

DEN HAAG, APRIL 2023

OPSTELLER | Atlin Sandvliet

VORMGEVING | LenShape

FOTOGRAFIE | Loesje Praktijken

In deze monitor zijn de cijfers verwerkt die inzicht verschaffen in de aard en omvang van de geregistreeerde discriminatie binnen de regio's Haaglanden en Hollands Midden. De cijfers zijn ter beschikking gesteld door Politie-eenheid Den Haag, Stichting iDb, Den Haag Meldt en het College voor de Rechten van de Mens.

De Monitor Discriminatie 2022 verschijnt gelijktijdig met 9 andere regionale rapporten en het landelijke rapport Discriminatiecijfers 2022. Het landelijk rapport Discriminatiecijfers 2022 en alle regionale rapporten zijn te vinden op de website van de landelijke vereniging van ADV's www.discriminatie.nl.

Inhoud

Voorwoord	5
1 De context	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Toelichting op de gebruikte bronnen en gegevens in de monitor	6
2 De aard en omvang van de geregistreerde discriminatie	7
2.1 De cijfers die een indicatie geven van de aard en omvang op het landelijk niveau	7
2.2 De situatie binnen Haaglanden en Hollands Midden	7
2.3 Verzoeken om een oordeel voor het College voor de Rechten van de Mens	9
3 De door de ADV's geregistreerde klachten en meldingen	11
3.1 Inleiding	11
3.2 De discriminatiegronden	12
3.3 De maatschappelijke terreinen	13
3.4 De wijze van discriminatie	15
3.5 De opvang en afwikkeling van de geregistreerde meldingen	16
3.5.1 Inleiding	16
3.5.2 De wijze van afwikkeling van de geregistreerde meldingen	17
4 Incidenten en voorvallen die door de Politie zijn geregistreerd	18
4.1 Inleiding	18
4.2 De geregistreerde discriminatiegronden	18
4.3 De wijze van discriminatie	21
5 Enkele voorbeelden uit de praktijk van discriminatiebestrijding	22
6 Aanknopingspunten voor interventie en beleid	29
6.1 Inleiding	29
6.2. Wat te doen	30
Bijlagen	31

Voorwoord

In deze monitor zijn de registratiegegevens van antidiscriminatievoorzieningen Stichting iDb en Den Haag Meldt, de Politie-eenheid Den Haag en het College voor de Rechten van de Mens verwerkt. De cijfers geven een indicatie van de aard en omvang van discriminatie binnen de gemeenten in de regio's Haaglanden en Hollands Midden, het verzorgingsgebied van Politie-eenheid Den Haag. Er wordt ook inzicht verschaft in de wijze waarop de verschillende actoren hun bijdragen hebben geleverd aan het bestrijden van discriminatie.

De cijfers die betrekking hebben op de periode 2019 tot en met 2022 bevestigen dat de aard en omvang van de geregistreerde discriminatie sterk wordt beïnvloed door maatschappelijke ontwikkelingen. In 2020 en 2021 kenden de antidiscriminatievoorzieningen (de ADV's) bijvoorbeeld een sterke toename van het aantal meldingen van discriminatie. De toename was vooral merkbaar bij voorvallen en incidenten waarbij sprake was van discriminatie op de maatschappelijke terreinen collectieve voorzieningen en commerciële dienstverlening. Een nadere kijk op de betreffende geregistreerde voorvallen toont dat de meeste meldingen gerelateerd waren aan maatregelen die toen waren genomen om het coronavirus te bestrijden.

Het jaar 2022 blijkt bij nader inzien veel overeenkomsten te vertonen met 2019 en voorgaande jaren. Discriminatie op grond van herkomst/huidskleur was bij zowel de Politie als de ADV's de meest voorkomende discriminatiegrond. Ook bij het hulpzoekgedrag zijn overeenkomsten tussen de pre-coronatijd en post-coronaperiode: personen die met discriminatie wegens seksuele gerichtheid/identiteit worden geconfronteerd doen vaker beroep op de Politie terwijl personen die discriminatie op de grond van handicap/chronische ziekte of geslacht ervaren eerder bij een ADV aankloppen.

In de achterliggende periode heeft zich wel een trend voortgezet, namelijk de stijging van het aantal meldingen van discriminatie op niet-wettelijke gronden. Hierbij gaat het om ervaren discriminatie op gronden die buiten de 12 wettelijke gronden vallen. Tijdens de coronatijd was sprake van een sterke toename van de betreffende meldingen. Toen ging het vooral om maatregelen, incidenten en voorvallen die, volgens de melders, het sociaal maatschappelijk functioneren belemmeren of hun grondrechten aantasten.

In 2022 was het aantal meldingen op Niet-wettelijke gronden weliswaar lager dan de registraties die betrekking hadden op 2020 en 2021 maar de toename ten opzichte van de pre-coronatijd is wel opmerkelijk. Er zijn verschillende verklarende factoren voor de gesignaleerde trend. Belangrijke verklarende factoren zijn de toegenomen bewustwording over de ontwrichtende werking van discriminatie en sociale uitsluiting op het sociaal maatschappelijk functioneren en de bereidheid om dit te melden en bespreekbaar te maken.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om Mireille Bijnsdorp en Aroena Moennalal, collega's bij Stichting iDb, te danken voor hun bijdrage aan deze monitor. Ook de bijdrage van Ed Faas, Coördinator Team Politie voor Iedereen en Naima el Mokaddem, Coördinator antidiscriminatie bij ADV Den Haag Meldt en Sophie van der Spek, onderzoeker bij Radar, wordt ten zeerste gewaardeerd.

Atlin D.R. Sandvliet, directeur Stichting iDb
Den Haag, 21 april, 2023



1 De context

1.1 Inleiding

Personen die discriminatie ervaren of hebben waargenomen kunnen hiervan meldingen maken via diverse officiële instanties die de taak hebben om incidenten, voorvallen en uitingen van discriminatie op te vangen, te behandelen en te registreren, zoals de Politie, het Openbaar Ministerie, het College voor de Rechten van de Mens (het CRM), de Antidiscriminatievoorzieningen (de ADV's) en het Meldpunt Internet Discriminatie (MIND). Het melden van ervaren en gesignaleerde discriminatie kan daarnaast ook worden gedaan via meldpunten van belangenorganisaties, zoals COC, het Transgender Netwerk Nederland en het CIDI, en via de meer generieke klachtinstanties zoals de Nationale Ombudsman en klachtcommissies binnen de eigen instelling.

In de monitor van 2021 is verwezen naar gegevens uit het onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek die een indicatie geven van het hulpzoekgedrag van personen die discriminatie ervaren. Uit het betreffend onderzoek, dat in 2021 is uitgevoerd, bleek dat 11% van de 173.00 personen die aan het onderzoek hadden meegedaan een vorm van discriminatie had ervaren in de 12 maanden voorafgaande aan het onderzoek. Discriminatie op grond van Herkomst/huidskleur was de meest voorkomende discriminatiegrond, namelijk 36% van de onderzoeksgroep. Andere veel voorkomende gronden waren Leeftijd, Geslacht en Godsdienst/levensovertuiging. Slechts 9% van de personen die discriminatie ervaart onderneemt stappen om dit te melden.

Een nadere kijk op het hulpzoekgedrag toont dat de meeste personen die discriminatie ervaren hulp zoeken binnen sociale verbanden waarin men verkeert, bijvoorbeeld bij de eigen werkgever, bij de opleiding of bij een sleutelfiguur binnen de eigen gemeenschap. Uit de cijfers blijkt dat een kwart van de personen die stappen ondernemen de ervaren discriminatie bij de Politie meldt. Bij de ADV's ligt het percentage lager, namelijk 10% van de betreffende personen.

1.2 Toelichting op de gebruikte bronnen en gegevens in de monitor

Bijlage 10 van de monitor bevat een toelichting op de bronnen die bij het opstellen van deze monitor zijn gebruikt. Hiertoe behoren de registratiegegevens van de ADV's, i.c. Stichting iDb en Den Haag Meldt, en de registraties van meldingen en aangiften die politiefunctionarissen in het bedrijfsprocessensysteem BVH hebben ingevoerd. Deze gegevens zijn, na screening door materiedeskundigen van de Nationale Politie ter beschikking gesteld.

Er is ook gebruik gemaakt van gegevens van het CRM. Deze gegevens hebben betrekking op zaken die personen uit de regio's Haaglanden en Hollands Midden ter beoordeling hebben voorgelegd aan het CRM.

Voor een nadere toelichting op de gebruikte bronnen, de juridische context en het begrippenkader wordt verwezen naar bijlage 10.

2 De aard en omvang van de geregistreeerde discriminatie

2.1 De cijfers die een indicatie geven van de aard en omvang op het landelijk niveau

In 2022 registreerden de ADV's en de Politie op het landelijk niveau in totaal 13.502 meldingen/aangiften van incidenten en voorvallen met een discriminatoir karakter. Ten opzichte van 2021 was sprake van een daling van 11%. Deze daling deed zich voor bij de meldingen die de ADV's in 2022 hebben opgevangen en behandeld. In 2021 ging het om 6.922 incidenten en voorvallen en in 2022 om 5.281, een daling van 24%. De cijfers van de Politie vertonen een andere beeld, namelijk een lichte stijging van 2%. In 2021 registreerde de Politie in totaal 6.580 meldingen en aangiften waarbij sprake was van discriminatie en in 2022 ging het om 7.738 meldingen en aangiften.

Evenals in voorgaande jaren was bij ruim 40% van de geregistreeerde incidenten en voorvallen sprake van discriminatie op grond van herkomst/huidskleur. Bij de ADV's ging het om 49% van de registraties en bij de Politie om 43%. Een vergelijking van de landelijke cijfers van de Politie, die betrekking hebben op 2022 en 2021, vertoont weinig verschillen bij de verdeling naar discriminatiegrond. Slechts bij de meldingen en aangiften waarbij sprake was van antisemitisme was sprake van een daling, van 10% naar 8% van het totaal.

De cijfers van de ADV's vertonen een totaal ander beeld. Bij vrijwel alle discriminatiegronden was sprake van een lichte of forse stijging/daling. De sterkste procentuele stijging deed zich voor bij de meldingen die betrekking hadden op discriminatie op grond van herkomst/huidskleur, in 2021 ging het om 34% van de registraties en in 2022 om 49%. Tegenover deze sterke stijging stond een zeer opvallende daling bij de meldingen die als niet-wettelijke gronden worden geregistreeerd. In 2021 was dat ongeveer een derde van alle registraties. Het feit dat het percentage in 2022 gedaald was naar het niveau van de pre-corona, namelijk om en bij 10% lag voor de hand omdat de ADV's de meeste corona-gerelateerde meldingen als de categorie Niet-wettelijke gronden hadden geregistreeerd.

Voor een verdere toelichting op de landelijke cijfers wordt verwezen naar het landelijk rapport Discriminatiecijfers in 2022 dat gelijktijdig met deze monitor is uitgebracht.

2.2 De situatie binnen Haaglanden en Hollands Midden

In tabel 1 zijn de door de Politie en de ADV's geregistreeerde incidenten en voorvallen in 2022 en 2021 opgenomen alsook de verzoeken om een oordeel door het CRM die in de betreffende periode waren ingediend door inwoners van gemeenten binnen de beide regio's.

TABEL 1: HET AANTAL GEREGISTREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN EN VERZOEKEN OM EEN OORDEEL DOOR PERSONEN UIT HAAGLANDEN EN HOLLANDS MIDDEN, IN 2022 EN 2021

	2022	2021
Door de ADV's geregistreerde meldingen	575	699
Door de politie geregistreerde incidenten en voorvallen ¹	874	919
Instroom van verzoeken om een oordeel door het College voor de Rechten van de Mens	79	82

¹ Dit is inclusief het aantal geregistreerde incidenten en voorvallen waarbij politiefunctionarissen zelf slachtoffer waren van discriminatie.

De situatie binnen Haaglanden en Hollands Midden week in 2022 op verschillende punten af van de situatie die kenmerkend was voor het landelijk niveau. In 2022 was ook in Haaglanden en Hollands Midden sprake van een daling van het aantal incidenten, voorvallen en aangiften die de Politie en de ADV's hadden geregistreerd maar bij nader inzien blijkt het volgende:

- Zowel bij de Politie als de ADV's binnen het werkgebied van de eenheid Den Haag (i.c. de regio's Haaglanden en Hollands Midden) daalde het aantal registraties (5% bij de Politie en 18% bij de ADV's) terwijl er op het landelijk niveau sprake was van een forse daling van 24% bij de ADV's en een lichte stijging van 2% bij de Politie.
- Binnen Haaglanden en Hollands Midden werd door de Politie relatief minder incidenten en voorvallen geregistreerd op grond van Herkomst/huidskleur (40% van het totaal op regionaal niveau en 43% op het landelijk niveau) en Seksuele gerichtheid/identiteit (27% tegenover 32%) en meer waarbij sprake was van Antisemitisme (16% tegenover 8%).
- De ADV's in Haaglanden en Hollands Midden registreerden in 2022 relatief minder meldingen over discriminatie op grond van Handicap/Chronische Ziekte (8% tegen 12%) en Seksuele gerichtheid/identiteit (4% tegen 7%) en meer bij de categorie Niet-wettelijke gronden.

2.3 Verzoeken om een oordeel door het College voor de Rechten van de Mens

In 2022 heeft het College voor de Rechten van de Mens (CRM) 79 verzoeken om een oordeel ontvangen van inwoners uit Haaglanden en Hollands Midden en 25 oordelen uitgesproken over verzoeken die in 2022 of daarvoor waren ingediend. De verzoeken die betrekking hebben op de discriminatiegronden Herkomst/huidskleur, Handicap/chronische ziekte komen doorgaans, i.c. in de periode vanaf 2020, overeen met ongeveer de helft van alle ingediende verzoeken.

TABEL 2: VERZOEKEN OM EEN OORDEEL DOOR HET COLLEGE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS, IN 2022 EN 2021

	2022	2021
DISCRIMINATIEGROND		
Geslacht	20	6
Godsdienst	4	5
Handicap/chronische ziekte	14	22
Herkomst/huidskleur	23	25
Leeftijd	3	3
Nationaliteit	6	7
Levensovertuiging	3	8
Seksuele gerichtheid/identiteit	2	1
Overige	2	1
Grond onbekend	2	4
Totaal	79	82

Monitor Discriminatie 2022

In 2022 waren de verzoeken waarbij sprake was van discriminatie op grond van Ras het hoogst (29% van het totaal) maar de verzoeken om een oordeel over discriminatie op grond van Handicap/chronische ziekte waren gedaald, zowel qua aantal als relatief (van 27% van het totaal in 2021 naar 18% in 2022). Tegenover deze daling manifesteerde zich een stijging van het aantal verzoeken om een oordeel over discriminatie op grond van Geslacht. In 2022 had een kwart van de ingediende verzoeken betrekking op discriminatie op grond van Geslacht terwijl deze discriminatiegrond in 2021 slechts 7% vormde van het totaal. Bij de helft van de verzoeken die in 2022 werden ingediend werd discriminatie ervaren op het terrein van Arbeidsomstandigheden.

Discriminatie op grond van Ras werd vooral ervaren op het terrein van sociale bescherming, bijvoorbeeld toegang tot voorzieningen op het gebied van sociale zekerheid, en op het terrein van Arbeidsomstandigheden. Bij de verzoeken die in 2022 waren ingediend ging het vooral om discriminatie op de volgende terreinen: Arbeidsomstandigheden (25%), Goederen en Diensten (24%) en Sociale bescherming (13%).

3 De door de ADV's geregistreeerde klachten en meldingen

3.1 Inleiding

De registratiegegevens over de periode 2020 tot 2021 toonden een sterke stijging van het aantal meldingen dat buiten de de twaalf discriminatiegronden van de gelijke behandelingswetgeving viel. De gesignaleerde stijging werd sterk beïnvloed door de coronamaatregelen. De betreffende maatregelen hadden een aanjagende werking op de ervaren discriminatie door personen die beroep op de ADV's deden voor informatie, advies en ondersteuning. In de monitor van 2021 is melding gemaakt van het feit dat de motieven van deze groep verschillend waren: sommige melders ervoeren de coronamaatregelen als zeer belemmerend voor hun dagelijks functioneren en hun sociaal maatschappelijke participatie omdat men vanwege medische redenen of lichamelijke beperking gehinderd werd door de betreffende maatregelen. De ADV's werden aan de andere kant benaderd door veel melders die de maatregelen als een aantasting van hun grondrechten bestempelden. Men had om principiële motieven bezwaar tegen de coronamaatregelen en vroeg om advies en ondersteuning.

De registratiegegevens die betrekking hebben op 2022 vertonen qua discriminatiegronden en maatschappelijk terreinen veel overeenkomsten met de pre-coronatijd: discriminatiegrond Herkomst/huidskleur (4,8% van het totaal) was net als in de pre-coronatijd verreweg de meest voorkomende discriminatiegrond. Discriminatie op grond van Geslacht (11% van het totaal in 2022) stond evenals in de pre-coronatijd op de tweede plaats. De cijfers van 2022 vertonen ten opzichte van 2019 wel een toename van het aantal meldingen dat als Niet-wettelijke grond wordt geregistreerd: in 2019 ging het nog om 6% (31 meldingen) van het totaal en 2022 om 55 meldingen, 9% van het totaal.

3.2 De discriminatiegronden

TABEL 3: DOOR DE ADV'S GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN NAAR DISCRIMINATIEGROND IN 2022 EN 2021²

DISCRIMINATIEGROND	2022	2021
Antisemitisme ²	1	2
Arbeidscontract	5	2
Arbeidsduur	2	
Burgerlijke staat	4	6
Geslacht	71	44
Godsdienst	39	32
Handicap/chronische ziekte	51	93
Herkomst/huidskleur	300	254
Leeftijd	24	42
Levensovertuiging	3	9
Nationaliteit	33	24
Politieke gezindheid	3	5
Seksuele gerichtheid/identiteit	25	27
Niet-wettelijke gronden	55	189
Onbekend	6	9
Totaal³	622	738

² Antisemitische incidenten vallen juridisch gezien onder discriminatie op grond van godsdienst en/of onder discriminatie op grond van ras. Omdat dit onderscheid bij de registratie lastig is te maken, heeft een ADV gekozen om antisemitisme apart weer te geven.

³ Het aantal registraties op basis van discriminatiegrond ligt hoger dan het totaal van de opgevangen meldingen in 2022 (namelijk 575) omdat er bij sommige meldingen sprake kan zijn van meerdere discriminatiegronden.

3.3 De maatschappelijke terreinen

Bij de maatschappelijke terreinen week de verdeling in 2022, zoals verwacht, af ten opzichte van 2021. In 2021 waren ervaren discriminatie op de maatschappelijke terreinen Collectieve voorzieningen en Commerciële dienstverlening het hoogst. Ruim een derde van de meldingen die in 2021 door de ADV's werden geregistreerd vond plaats op de netgenoemde maatschappelijk terreinen en had vooral betrekking op de coronamaatregelen. In 2022 was, zowel kwantitatief als relatief, sprake van een daling. Het aantal meldingen van discriminatie dat op beide maatschappelijke terreinen werd ervaren daalde tussen 2021 en 2022 van 275 naar 168. In 2021 ging het nog om 39% van alle registraties en in 2022 om 29%.

In 2022 was discriminatie op de arbeidsmarkt fors gestegen en, evenals in de pre coronatijd, het meest geregistreerde maatschappelijk terrein. Discriminatie op de arbeidsmarkt werd vooral ervaren op grond van Herkomst/huidskleur (45% van alle registraties op dit terrein), Geslacht (22%) en Godsdienst (12%).

Een stijging ten opzichte van 2021 deed zich ook voor op de maatschappelijk terreinen Openbare ruimte/publiek domein en Publieke/politieke opinie. Als beide maatschappelijke terreinen gekoppeld worden aan de discriminatiegronden blijkt dat de geregistreerde meldingen op het maatschappelijke terrein Openbare ruimte/publiek domein vooral gerelateerd waren aan de discriminatiegrond Herkomst/huidskleur. Meldingen van discriminatie op het maatschappelijk terrein Publieke/politieke opinie werden vooral gerelateerd aan de discriminatiegronden Geslacht en Herkomst/huidskleur.

TABEL 4: DOOR DE ADV'S GEREgistREERDE KLACHTEN EN MELDINGEN NAAR MAATSCHAPPELIJK TERREIN IN 2022 EN 2021

	2022	2021
MAATSCHAPPELIJK TERREIN		
Arbeidsmarkt	130	105
Buurt/wijk	56	54
Collectieve voorzieningen	76	167
Commerciële dienstverlening	92	108
Horeca/amusement	18	53
Huisvesting	36	34
Media en reclame	11	38
Onderwijs	33	36
Openbare ruimte /publiek domein	50	34
Politie /Openbaar Ministerie/Vreemdelingendienst	16	16
Privésfeer	12	10
Publieke/Politieke opinie	21	11
Sport en recreatie	24	29
Overig/onbekend		6
Totaal	575	701

In 2022 werd discriminatie op Niet-wettelijke gronden vooral ervaren op de maatschappelijke terreinen Collectieve voorzieningen, Commerciële dienstverlening en Onderwijs.

3.4 De wijze van discriminatie

In tabel 5 is een verdeling gemaakt naar de wijze waarop de ervaren en gesignaleerde discriminatie had plaatsgevonden. Uit de gegevens blijkt dat bij verreweg de meeste incidenten en voorvallen sprake was van Omstreden behandeling en Vijandige bejegening en dat het aantal gevallen waarbij sprake was van Omstreden behandeling fors is afgenomen ten opzichte van 2021. De toename van Vijandige bejegening en Geweld baart zorgen. In 2022 vond 37% van de geregistreerde incidenten en voorvallen plaats door Vijandige bejegening terwijl deze vorm van discriminatie in 2021 aanmerkelijk lager lag en 20% van het totaal vormde. Vijandige bejegening in combinatie met Geweld komt vaak voor bij meldingen van discriminatie op grond van Seksuele gerichtheid/identiteit.

TABEL 5: DE WIJZE VAN DISCRIMINATIE

WIJZE VAN DISCRIMINATIE	2022	2021
Bedreiging	21	12
Geweld	20	14
Omstreden behandeling	340	566
Vijandige bejegening	232	149
Overige/onbekend	10	7
Totaal*	623	748

* Ook hier geldt dat het totaal hoger ligt dan het aantal meldingen dat in 2022 is geregistreerd (namelijk 575) omdat een melding betrekking kan hebben op meerdere wijze van discriminatie.

3.5 De opvang en afwikkeling van de geregistreerde meldingen

3.5.1 Inleiding

Het opvangen en behandelen van meldingen en klachten verloopt conform wettelijke eisen, het klachtenprotocol die leden van de landelijke vereniging van de ADV's (Discriminatie.nl) volgen en volgens aanvullende kwaliteitscriteria van Stichting iDb en Den Haag Meldt. De aanvullende kwaliteitscriteria van Stichting iDb zijn afgeleid van het dienstenmodel waarin het aanbod van de organisatie is genormeerd en geharmoniseerd. Per deeltraject is aangegeven waaraan de eerste opvang en het vervolg van de dienstverlening moeten voldoen.

De ADV's willen dat de eerste opvang als betekenisvol wordt ervaren en stemmen het aanbod af op de afspraken die in het kader van de klachtbehandeling met de melder worden gemaakt.

De cijferopstelling in tabel 6 geeft inzicht in de wijze waarop het aanbod in 2022 werd afgestemd op de vraag van de melders. Voor de goede orde wordt gewezen op het feit dat de eigen waarnemingen en signalen die Stichting iDb in het kader van het HSV-project en andere voorliggende voorzieningen of initiatieven heeft geregistreerd, niet in de tabel zijn opgenomen. De eigen waarnemingen en signalen zullen wel aan de orde komen in de inhoudelijke jaarverslagen die aan de gemeenten zullen worden uitgebracht.

Monitor Discriminatie 2022

3.5.2 De wijze van afwikkeling van de geregistreerde meldingen

Het voornemen van de ADV's om het aanbod te verdiepen en meer in te zetten op bemiddeling is in 2022 tot uitdrukking gebracht in de toename van het aantal gevallen waarbij is bemiddeld bij binnengekomen meldingen. In 2021 werd dit aanbod ingezet bij 13 binnengekomen meldingen. Uit de cijfers van 2022 blijkt dat het aantal bemiddelingen is gestegen naar 41. Bij Advies en informatie, Bijstaan in procedures en Doorverwijzing waren de aantallen lager dan in 2021.

TABEL 6: DE DOOR DE ADV'S GEREGEREERDE KLACHTEN EN MELDINGEN IN 2022 NAAR DE WIJZE VAN OPVANG EN BEHANDELING

	2022	IN %
Advies en informatie	326	53
Alleen registratie	204	33
Beïnvloeding beleid	7	1
Bemiddeling	41	7
Bijstaan in procedures	4	1
Doorverwijzing	28	5
Eigen onderzoek/overig	7	1
Totaal	617	100

4 Incidenten en voorvallen die door de Politie zijn geregistreerd

4.1 Inleiding

Een ieder die slachtoffer of getuige is van discriminatie kan hiervan melding maken bij de Politie of aangifte doen. Ook politiefunctionarissen kunnen uit eigen beweging proces-verbaal opmaken wanneer zij getuige of zelf slachtoffer zijn van discriminatie. Alle meldingen en aangiften die de Politie ontvangt worden in principe geregistreerd in het bedrijfsprocessensysteem BVH. Dit systeem wordt op het landelijk niveau door de Politie doorzocht naar incidenten en voorvallen met een mogelijk discriminatoir karakter en vervolgens door materiedeskundigen gescreend en voorzien van aanvullende informatie over de discriminatiegrond, de wijze van discriminatie en of het slachtoffer van de geregistreerde discriminatie een werknemer met een publieke functie betrof, bijvoorbeeld een politiefunctionaris. De gegevens worden op landelijk niveau verwerkt in zaakoverzichten. Deze overzichten worden op eenheidsniveau ter beschikking gesteld aan de contactpersonen bij de Politie en aan de daarvoor aangewezen medewerkers van de ADV's die de betreffende informatie vertrouwelijk moeten behandelen.

Het afstemmingsoverleg op het operationeel niveau tussen de Politie en de ADV's leent zich bij uitstek voor het bespreken van de gegevens in de zaakoverzichten en voor het uitwisselen en delen van informatie over belangwekkende ontwikkelingen. Dit is een voorwaarde voor de gewenste proactieve opstelling bij zaken die een gebundelde aanpak vereisen, zoals discriminatie binnen de directe woonomgeving en het aanpakken van commune delicten met een discriminatieaspect. In de tweede helft van 2022 moest de Politie een inhaalslag maken om de tweewekelijkse zaakoverzichten tijdig te leveren. Sindsdien kunnen de zaakoverzichten worden gebruikt om de samenwerking tussen de Politie, de ADV's en het Openbaar Ministerie te intensiveren. De intentie is om actuele informatie beter te benutten om, waar nodig, actoren binnen de Politie, de ADV's en het Openbaar Ministerie te mobiliseren om tijdig, gericht en effectief te opereren ten behoeve van het slachtoffer om de zaak op zo kort mogelijke termijn te kunnen aanpakken.

4.2 De geregistreerde discriminatiegronden

In 2022 zijn in totaal 874 voorvallen en incidenten geregistreerd binnen het werkgebied van de politie-eenheid Den Haag, i.c. de regio's Haaglanden en Hollands Midden, een lichte daling ten opzichte van het aantal meldingen en aangiften dat in 2021 werd geregistreerd. De daling was het sterkst bij de discriminatiegronden Seksuele gerichtheid/identiteit en Antisemitisme.

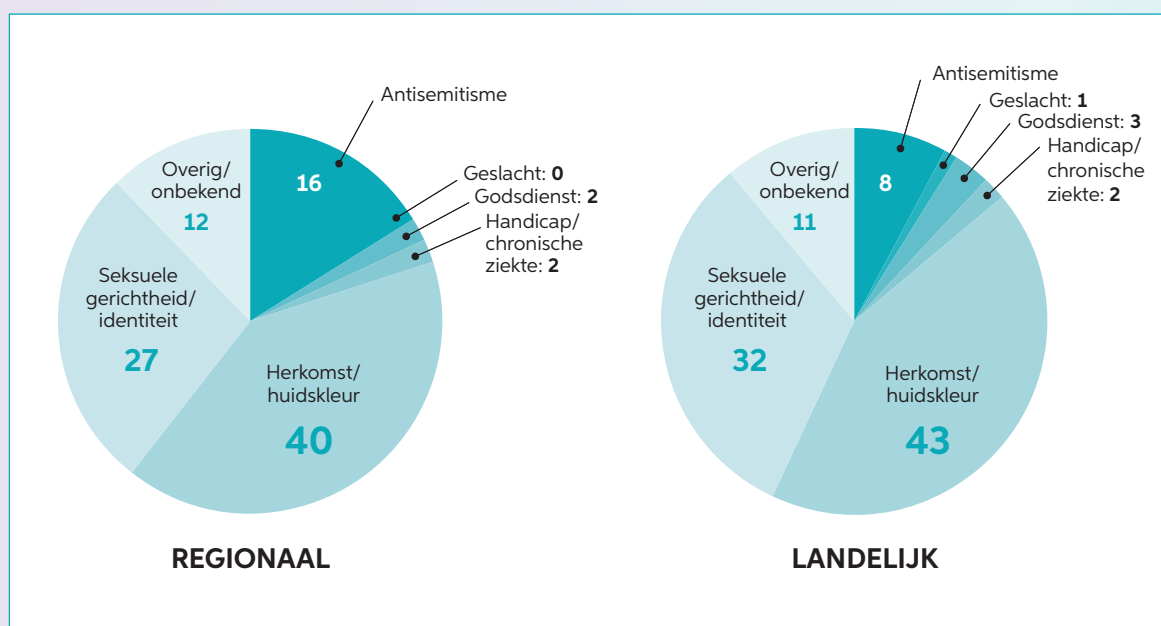
TABEL 7: DOOR DE POLITIE GEREgistREERDE INCIDENTEN NAAR DISCRIMINATIEGROND IN HAAGLANDEN EN HOLLANDS MIDDEN IN 2022 EN 2021

	2022	2021
DISCRIMINATIEGROND		
Antisemitisme ⁴	143	161
Geslacht	4	3
Godsdienst	18	27
Handicap/chronische ziekte	14	30
Herkomst/huidskleur	351	349
Seksuele gerichtheid/identiteit	235	274
Onbekend/overig	109	75
Totaal	874	919

⁴ Antisemitische incidenten vallen juridisch gezien onder discriminatie op grond van herkomst en/of onder discriminatie op grond van godsdienst.

Discriminatie op grond van Herkomst/huidskleur was zowel op regionaal als landelijk niveau en evenals in voorgaande jaren de meest voorkomende discriminatiegrond. Bij de verdeling naar discriminatiegrond deden zich in 2022 enkele verschillen voor tussen de registraties die betrekking hebben op het landelijk niveau en de gegevens over de situatie binnen de regio's Haaglanden en Hollands Midden.

FIGUUR 1: DISCRIMINATIEGROND (IN % VAN TOTAAL)



Als de regionale cijfers van 2022 en 2021 met elkaar worden vergeleken kunnen de volgende conclusie worden getrokken:

- Het aantal registraties waarbij sprake was van antisemitisme is in 2022 zowel in aantal als procentueel afgenomen: in 2021 ging het om 161 van de 919 registraties (18% van het totaal) en in 2022 om 16%.
- Het aantal registraties over herkomst/huidskleur steeg van 38% naar 40% terwijl er bij de registraties over seksuele gerichtheid/identiteit sprake was van een daling van 30% in 2021 naar 27% van het totaal in 2022.

4.3 De wijze van discriminatie

In het registratiesysteem van de Politie zijn negen wijzen van discriminatie, exclusief de categorie onbekend, onderscheiden. De categorie Uitlating is al jaren de meest voorkomende wijze van discriminatie. Jaarlijks gaat het om 60% tot ruim 70% van alle geregistreerde incidenten en voorvallen. In 2022 kwamen de 600 registraties overeen met 69% van het totaal.

In 2022 zijn binnen het werkgebied van politie-eenheid Den Haag relatief meer incidenten en voorvallen door Uitlating geregistreerd dan op het landelijk niveau. Op het landelijk niveau ging het om 62 % van het totaal van alle registraties en in de regio's Haaglanden en Hollands Midden om 69%. Binnen het werkgebied van politie-eenheid Den Haag werden in 2022 relatief minder incidenten en voorvallen door Bedreiging en Geweld, in combinatie met Uitlating geregistreerd dan op het landelijk niveau.

TABEL 8: DOOR DE POLITIE GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN NAAR DE WIJZE VAN DISCRIMINATIE IN 2022 EN 2021

VORM VAN DISCRIMINATIE	2022	2021
Bedreiging	48	58
Bekladding	55	27
Bespugen	7	9
Geweld	2	4
Geweld, in combinatie met uitlating	73	79
Pesterij	10	9
Uitlating	600	670
Vernieling	52	41
Weigering	15	7
Overig/onbekend	12	15
Totaal	874	919

5 Enkele voorbeelden uit de praktijk van discriminatiebestrijding

Discriminatie binnen de directe woonomgeving

Discriminatie binnen de directe woonomgeving vraagt bij uitstek om een gebundelde aanpak door de ADV, de Politie en andere relevante actoren, zoals woningcorporaties die een zorgplicht hebben ten aanzien van huurders. Uit ervaring blijkt dat veel meldingen die bij de ADV's binnenkomen over discriminatie op dit maatschappelijk terrein voortvloeien uit burenruzies die zijn ontaard in discriminatoire uitlatingen en uitingen. Omdat het strafrecht en het bestuursrecht vaak niet toereikend zijn voor een effectieve, duurzame oplossing ligt hier vaak de taak voor de ADV's, de Politie en andere actoren om aan de ene kant tijdig grenzen te stellen en andere kant acties te ondernemen om goede verhoudingen te bevorderen en slachtoffers van discriminatie en anderen te overtuigen dat er daadwerkelijk wordt opgetreden tegen discriminatie.

Een voorbeeld uit de praktijk

De melder ervaart discriminatie op grond van haar afkomst door haar burens en doet beroep op de ADV omdat er geen zicht is op verbetering en de woningcorporatie volgens haar niets doet. De ADV heeft in overleg met haar de zaak opgepakt en deze, in het kader van hoor- en wederhoor, voorgelegd aan de woningcorporatie. De corporatie heeft zorgvuldig gereageerd maar de ADV vreest dat de voorgestelde acties geen verbeteringen zullen opleveren, vooral omdat de corporatie in de achterliggende periode verschillende vergeefse pogingen had ondernomen om de relatie tussen de partijen te verbeteren. Nadat ADV in een tweede brief een oplossingsrichting had aangedragen werden de klachtbehandelaar en directeur van de ADV uitgenodigd voor overleg.

Het Verloop van de zaak

Tijdens het gesprek is van de zijde van de ADV een aanbod gedaan om de impasse te doorbreken en gezamenlijk aan de slag te gaan. De ADV heeft aangegeven dat medewerkers van de stichting beschikbaar zijn voor consult zodat woonconsulenten en andere frontlijnfunctionarissen van de corporatie tijdig en effectief kunnen optreden bij gesignaleerde en gemelde discriminatie. De ADV wees daarnaast op de mogelijkheid om korte lijnen met elkaar te onderhouden waardoor medewerkers van de corporatie, waar nodig, kunnen doorverwijzen naar de ADV.

Tijdens het overleg is, ten aanzien van de melding die aanleiding gaf tot het overleg, voorgesteld om een bemiddelingsgesprek met de betreffende melder en de corporatie te voeren. De melder gaf te kennen niet open te staan voor bemiddeling en dat zij op zoek is naar een andere woning. ■

Opleving discriminatie op grond van nationaliteit

Nationale en internationale conflicten kunnen een aanjagende werking hebben op de omvang van discriminatie en invloed hebben op de discriminatiegrond. Dit geldt ook voor de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. In 2022 werden personen van Russische afkomst geconfronteerd met discriminatie en vormen van uitsluiting. De discriminatie en uitsluiting werd vooral op de maatschappelijke terreinen directe woonomgeving en commerciële dienstverlening ervaren.

De ADV heeft, na intern overleg, besloten om actie te ondernemen en daarbij Discriminatie.nl (De landelijke vereniging van de ADV's) de Politie en de woningcorporaties binnen Haaglanden en Hollands Midden te informeren over de ontwikkeling en te vragen om gepaste maatregelen te nemen om de toegenomen discriminatie tegen personen van Russische afkomst aan te pakken.

DRIE VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Casus 1

Een vrouw met een Russische nationaliteit meldt dat zij na de inval van Rusland in Oekraïne last ondervindt. In haar brievenbus worden kranten geschoven die over de oorlog berichten. Ook haar naambord werd verwijderd en in haar brievenbus gestopt. Zij gaf te kennen dat zij zich door de gang van zaken onveilig voelde en vroeg om advies en ondersteuning. ■

Het verloop van de zaak

De klachtbehandelaar biedt een luisterend oor, geeft advies en bespreekt de vervolgstappen met de melder. Na een week neemt de klachtbehandelaar contact op met de melder om te informeren hoe het met haar gaat. Zij geeft te kennen dat zij alle adviezen heeft opgevolgd, de wijkagent bij haar is langs geweest en vanuit het bestuur van de VVE (de Vereniging van eigenaren van haar wooncomplex) het nodige is gedaan. De voorzitter van de VVE heeft namens haar een brief geschreven aan alle bewoners van het complex. Na de brief heeft zij hele leuke reacties ontvangen, zoals bloemen en kaartjes. Ze is zeer gerust gesteld en voelt zich gesteund. ■

Casus 2

De melder heeft zich tot de ADV gemeld met een klacht over ongelijke behandeling. Volgens hem is hij uitgesloten van deelname aan een danscompetitie vanwege zijn Russische afkomst. De organisator schrijft hierover op de eigen sociale media dat er vanwege de oorlog in Oekraïne geen Russische en Wit-Russische dansers kunnen deelnemen aan de wedstrijden. De beslissing is genomen in lijn met het algemene sentiment en de ondersteunende houding van het Nederlandse volk en de overheid.

Het verloop van de zaak

De ADV constateert dat de opstelling van de organisator van de competitie niet in lijn is met de gerefereerde sancties van de Nederlandse overheid. Deze sancties gelden namelijk voor personen die hun land (i.c. Rusland) vertegenwoordigen terwijl de melder naar eigen zeggen op persoonlijke titel aan de competitie wil deelnemen. Uit de website van de organisator blijkt evenmin dat er sprake is van een landelijke competitie.

De ADV heeft de hoor- en wederhoor procedure in gang gezet en de gemeente die de danswedstrijd financiert erop gewezen dat er sprake is van wettelijk verboden onderscheid. Na de hoor- en wederhoor procedure is het bericht op de website aangepast. De melder heeft zich kunnen inschrijven voor de competitie. ■

Casus 3

Een medewerker van een bank stelt aan een vrouw voor om haar Russische meisjesnaam uit de administratie van de bank te laten verwijderen om geen nadelige gevolgen meer te ondervinden van de sancties tegen Rusland. De vrouw ervaart het voorstel als ongeleefd, onprofessioneel en discriminerend en heeft de ADV benaderd voor advies en ondersteuning.

Het verloop van de zaak

De ADV heeft lang moeten wachten op de reactie van de bank op de hoor- en wederhoorbrief die naar aanleiding van de melding was verzonden. De leidinggevende gaf te kennen dat de medewerker erg geschrokken was van het feit dat het advies als discriminerend is ervaren. Volgens de bank ging het om een vrijblijvend advies uit praktische overwegingen en de bank garandeerde dat het niet opvolgen van het advies op geen enkele wijze nadelige consequenties zal hebben voor de melder. De melding is in goed overleg afgesloten en het bespreken van de problematiek heeft bijgedragen aan de bewustwording over de ontwrichtende werking van uitsluiting, óók al gebeurt dat met goede bedoelingen. ■

Discriminatie op grond van herkomst/huidskleur kent veel vormen

Discriminatie op grond van Herkomst/huidskleur is, zoals bekend, bij zowel de ADV's als de Politie de meest voorkomende discriminatiegrond. Een nadere kijk op de registratiegegevens laat zien dat personen discriminatie kunnen ervaren op grond van het feit zij of hun ouders niet in Nederland zijn geboren of op grond van hun huidskleur. De aard en omvang van discriminatie is niet los te zien van bestaande vooroordelen jegens sommige bevolkingsgroepen, stereotypering of negatieve associaties.

TWEE VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Casus 1

Tijdens een bijeenkomst voor ouders over 'Hoe ga ik in gesprek met mijn kind over wapenbezit' werd een film vertoond over drill rap en wapenbezit onder jongeren. Omdat alleen jongeren met een migratieachtergrond in de film voorkwamen leek de film bij te dragen aan het stigmatiseren van deze jongeren en te leiden tot negatieve beïnvloeding van opvattingen over hen. Een deelnemer van de bijeenkomst doet hierover zijn klacht en doet beroep op de ADV en vraagt om de zaak aan te kaarten bij de stichting die de campagne gaat verzorgen de gemeente die de film heeft gesubsidieerd. ■

Het verloop van de zaak

De klachtenconsulent schrijft de twee partijen afzonderlijk van elkaar aan. De stichting erkent dat het filmpje bijdraagt aan negatieve stereotypering. De directeur nodigt de ADV en de melder uit voor een gesprek over de wijze waarop het beeld, dat door de film werd uitgedragen, is ervaren en om te leren zodat zij geen onevenwichtige beelden meer verspreiden. Het gesprek verloopt zeer positief. Zorgen en ideeën worden uitgewisseld en de stichting toont het inmiddels aangepaste filmpje waarover melder en de ADV te spreken zijn. De gemeente geeft op haar beurt eerst telefonisch een positieve reactie op de klacht en komt later met een schriftelijk antwoord waarin de bezwaren worden onderschreven en wordt aangegeven dat in de toekomst, bij subsidieverstrekingen voor dergelijke producties, hierop gelet zal worden. ■

Casus 2

Melder heeft zich tot de ADV gewend met een klacht over ongelijke behandeling. De ongelijke behandeling werd ervaren toen de melder door een uitleenbureau aan een luchthaven werd voorgesteld als geschikte kandidaat voor twee functies die op korte termijn ingevuld dienden te worden. Beide functies zijn zogenoemde vertrouwensfuncties die niet vervuld mogen worden zonder dat door het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninklijke relaties een Verklaring Geen Bezwaar voor de Burgerluchtvaart is afgegeven. De melder is voor beide functies afgewezen, omdat melder niet over de vereiste VGB-Burgerluchtvaart beschikte en naar alle waarschijnlijk ook niet per startdatum daarover zou kunnen beschikken. Hij voldeed daarmee niet de selectievereiste om per startdatum beschikbaar te zijn. Melder vindt dat er direct onderscheid wordt gemaakt, omdat het uitleenbureau naar zijn geboorteplaats heeft gevraagd.

Het verloop van de zaak

In het antwoord op de hoor, - en wederhoorbrief heeft het uitleenbureau gemotiveerd waarom het standpunt van de melder wordt betwist. Het uitleenbureau heeft aangegeven in het vervolg beter uit te leggen wanneer een VBG-Burgerluchtvaart nodig is en waarom bepaalde persoonsgegevens nodig zijn. Het uitleenbureau erkent dat het proces niet goed is verlopen en biedt excuses aan voor het feit dat de communicatie niet goed is verlopen.

Discriminatie van werknemers met een publieke taak

De Aanwijzing Discriminatie van het Openbaar Ministerie verplicht de Politie om alert te zijn op eventuele discriminatoire aspecten bij commune delicten. Een politiefunctionaris kan bij betreffende delicten en bij discriminatie-incidenten en – voorvallen proces verbaal opmaken, óók in gevallen waarbij men zelf getuige of slachtoffers is. De laatste categorie wordt geregistreerd onder Incidenten tegen werknemers met een publieke taak. Het discriminatie-incident kan betrekking hebben op de afkomst, huidskleur of seksuele gerichtheid/identiteit van de politiefunctionaris maar kunnen, bijvoorbeeld bij gebruik van term homo, ook los staan van de afkomst of seksuele gerichtheid/identiteit van de betreffende functionaris.

Enkele jaren geleden werden de betreffende incidenten apart geregistreerd en verwerkt door de Politie. In de huidige registraties zijn de betreffende registraties onderdeel van alle discriminatie-incidenten en – voorvallen die in de zaakoverzichten worden opgenomen. Uit de gegevens die betrekking hebben op 2017, toen de betreffende incidenten nog apart werden geregistreerd, blijkt dat de netgenoemde incidenten en voorvallen overeenkwamen met 38% van alle (in dit geval 815) registraties door de Politie. Aangezien het registratiesysteem sindsdien is verbeterd mag worden aangenomen dat het percentage tegenwoordig lager ligt.

EEN VOORBEELD UIT DE PRAKTIJK

Een agent loopt de supermarkt uit en wordt bespuugd door een persoon die hem daarna uitscheldt voor 'Kanker zwarte Piet', 'Kanker Neger' en toeroept 'Ik schiet een kogel door je kop'.

Het verloop van de zaak

Omdat het verloop van de zaak niet uit het systeem is te halen, licht de Politie de procedure toe die bij dergelijke incidenten en voorvallen wordt gevolgd. Allereerst wordt, eventueel in overleg met collega's, besloten of er aangifte wordt gedaan of een proces-verbaal van bevindingen wordt opgemaakt. Er is ook een aanbod, zoals de Integrale Beroeps Trainingen, om de weerbaarheid tegen agressie en discriminatie te vergroten. De leidinggevende van de collega speelt in dergelijke gevallen een belangrijke rol door coaching en begeleiding en kan, waar nodig, doorverwijzen naar de bedrijfsarts of een eenheidspsycholoog. ■

Stimuleren van het probleemoplossend vermogen

Uit ervaring blijkt dat de bewustwording over de ontwrichtende werking van discriminatie is toegenomen en dat veel burgers gaandeweg beter in staat zijn om ervaren en gesignaleerde discriminatie bespreekbaar te maken en aan te pakken binnen de eigen kring. De ADV's worden in toenemende mate benaderd door burgers die al over algemene informatie beschikken maar de specifieke kennis en deskundigheid ontberen om adequaat te handelen bij discriminatie binnen sociale verbanden waarin men verkeert. Deze vorm van actief burgerschap vraagt van de ADV's maatwerk en het vermogen om het sociaal kapitaal binnen de samenleving te activeren.

Door kennis, vaardigheden en houding over te dragen aan personen en groepen, die op het gebied van discriminatiebestrijding het verschil willen maken, kan het probleemoplossend vermogen binnen de samenleving beter worden benut.

EEN VOORBEELD UIT DE PRAKTIJK

Melder wordt door de burens, een groep studenten, discriminerend bejegend vanwege zijn seksuele gerichtheid. Dit gebeurt op een zodanige wijze dat andere burens dit ook in gaten krijgen. De ADV is benaderd om melding te maken maar ook om advies te vragen over hoe te handelen.

Het verloop van de zaak

Tijdens het telefonische contact met de melder geeft de klachtbehandelaar van de ADV inzicht in stappen die genomen kunnen worden, zoals het inschakelen van de wijkagent, aanschrijven van de studentenvereniging waar alle studenten lid van zijn, contact opnemen met het COC en, indien hij opnames of getuigen heeft, aangifte doen bij de politie. Melder voelt zich gesteund door deze bijstandsmogelijkheden en komt er uiteindelijk zelf uit met de studenten. ■

6 Aanknopingspunten voor interventie en beleid

6.1 Inleiding

De bereidheid om ervaren discriminatie te melden wordt beïnvloed door verschillende factoren, zoals onbekendheid van de ADV's en weinig vertrouwen in het vermogen van de Politie en de ADV's om discriminatie effectief aan te pakken. Ook het feit dat uiteindelijk een fractie van de, door de Politie geregistreerde incidenten en voorvallen, instroomt bij het Openbaar Ministerie heeft invloed op de bereidheid om discriminatie te melden. Maatregelen, die worden genomen om de meldingsbereidheid te vergroten en beter inzicht te krijgen in de aard en omvang van discriminatie en de gewenste interventies, spelen dan ook in op de bekende belemmerende factoren.

Tot nu toe is weinig aandacht geschonken aan belemmerende factoren die samenhangen met de kleinschaligheid van de woonplaats van personen die discriminatie ervaren.

Op basis van analyse van meldingen, die in de achterliggende periode zijn gedaan door inwoners van kleine gemeenten of kleine woonkernen, kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Personen die discriminatie ervaren zijn geneigd om lang te wachten voordat men overgaat tot het melden omdat men huiverig is voor de impact die het melden kan hebben voor de melder en verwanten.
- Door de langdurigheid van de zaak is het vaak niet makkelijk om een oplossing te vinden die duurzaam is en door de partijen, die bij het conflict/de zaak zijn betrokken, als redelijk en rechtvaardig wordt ervaren.
- De neiging om nieuwkomers, die ervaren discriminatie bij een ADV melden, uit te sluiten kan leiden tot situaties waarbij slachtoffers van discriminatie zich niet durven uit te spreken of tot zelfgekozen isolement.

6.2. Wat te doen

De cirkel kan worden doorbroken door maatwerk te leveren en beroep te doen op het probleemoplossend vermogen van de sociale infrastructuur van kleine gemeenten en woonkernen. De ADV's en de Politie kunnen daarbij een aanvullende en ondersteunende inbreng hebben zodat ervaren en gesignaleerde discriminatie tijdig en effectief kunnen worden aangepakt. Het maatwerk kan worden geleverd door:

- Sleutelfiguren binnen kleine gemeenten/woonkernen die vertrouwen genieten, aandacht-functionarissen binnen het onderwijs en frontlijnfunctionarissen bij maatschappelijke organisaties te trainen en te adviseren zodat zij over kennis en vaardigheden beschikken die hen in staat stelt om de eerste opvang te verzorgen bij discriminatie binnen sociale verbanden waarbinnen zij opereren en, waar nodig, door te verwijzen naar de ADV's.
- Communicatie en educatie binnen de Politie over de werking van de ADV's als ook over de meerwaarde van het doorverwijzen bij discriminatie en commune delicten met een discriminatieaspect.
- Mogelijkheden voor afstemming op districtsniveau te creëren zodat de Politie en de ADV's tijdig kunnen inspelen op signalen en incidenten.
- Bestaande samenwerking tussen de ADV's, de Politie en het Openbaar Ministerie uit te breiden met partijen die een aanvullende inbreng kunnen hebben, zoals Slachtofferhulp en Buurtbemiddeling.

Bijlagen

BIJLAGE 1: DE DOOR DE ADV'S GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022, 2021 EN 2020 NAAR GEMEENTE VAN DE MELDER EN NAAR HET AANTAL INCIDENTEN EN VOORVALLEN PER 1.000 INWONERS

GEMEENTE	INWONERS, OP 1 JANUARI 2022	AANTAL GEREGISTREERDE MELDINGEN			AANTAL GEREgistREERDE MELDINGEN EN KLACHTEN PER 1.000 INWONERS (%)		
		2022	2021	2020	2022	2021	2020
ALPHEN AAN DEN RIJN	112.587	30	34	21	0,27	0,30	0,19
BODEGRAVEN-REEUWIJK	35.278	6	9	3	0,17	0,26	0,09
DELFT	103.581	50	38	45	0,48	0,37	0,43
DEN HAAG	553.417	213	220	195	0,38	0,40	0,36
GOUDA	73.681	25	47	42	0,34	0,60	0,57
HILLEGOM	22.197	2	3	7	0,09	0,14	0,32
KAAG EN BRAASSEM	27.541	6	9	5	0,22	0,33	0,18
KATWIJK	65.995	8	21	14	0,12	0,32	0,21
KRIMPENERWAARD	56.662	9	14	10	0,16	0,25	0,18
LEIDEN	124.093	46	48	43	0,37	0,38	0,34
LEIDERDORP	27.377	5	9	5	0,18	0,33	0,18
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	76.433	22	30	25	0,29	0,39	0,33
LISSE	22.982	1	8	7	0,04	0,35	0,30
MIDDEN-DELFLAND	19.414	5	3	3	0,26	0,16	0,16
NIEUWKOOP	29.151	3	8	4	0,10	0,28	0,14
NOORDWIJK	44.062	9	11	12	0,20	0,25	0,28
OEGSTGEEST	25.064	13	12	8	0,52	0,48	0,32
PIJNACKER-NOOTDORP	55.674	11	17	17	0,20	0,31	0,31
RIJSWIJK	55.220	21	25	13	0,38	0,46	0,24
TEYLINGEN	37.791	9	8	6	0,24	0,21	0,16
VOORSCHOTEN	25.650	6	5	6	0,23	0,20	0,23
WADDINXVEEN	30.479	5	5	6	0,16	0,17	0,20
WASSENAAR	26.949	4	10	8	0,15	0,38	0,30
WESTLAND	111.382	13	23	18	0,12	0,21	0,16
ZOETERMEER	125.267	42	66	47	0,34	0,53	0,38
ZOETERWOUDE	8.843	0	2	2	0,00	0,23	0,23
ZUIDPLAS	45.064	10	16	13	0,22	0,36	0,30
TOTAAL	1.941.834	574	701	585	0,30	0,36	0,30

Bijlagen

BIJLAGE 2: DE DOOR DE ADV'S GEREGEREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022 NAAR DISCRIMINATIEGROND PER GEMEENTE

GEMEENTE	DISCRIMINATIEGROND														
	ANTI-SEMITISME	ARBEIDSCONTRACT	ARBEIDSDUUR	BURGERLIJKE STAAT	GESLACHT	GODSDIENST	HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	LEEFTIJD	LEVENSOVERTUIGING	NATIONALITEIT	NIET-WETTELIJKE GRONDEN	ONBEKEND	POLITIEKE GEZINDHEID	RAS	SEKSUELE GERICHTHEID
ALPHEN AAN DEN RIJN					6	1	2	3		3	4			10	3
BODEGRAVEN-REEUWIJK						1	1							4	
DELFT					6	5	6	1		2	6			29	2
DEN HAAG	1	4	2	4	31	20	12	6	1	18	16	3	1	106	11
GOUDA					4	2	3			1				13	3
HILLEGOM													1		
KAAG EN BRAASSEM								2			1			4	
KATWIJK							2	1			2			3	
KRIMPENERWAARD						2	1	2			1			4	
LEIDEN					3	1	6	1	1		8			26	1
LEIDERDORP							1							4	1
LEIDSCHENDAM-VOORBURG					2	2	2				1			17	
LISSE														1	
MIDDEN-DELFLAND										2				3	
NIEUWKOOP							1			1				1	
NOORDWIJK					2		3				1	1		2	
OEGSTGEEST					2						2	1	1	7	
PIJNACKER-NOOTDORP		1			1		1			1	2			3	2
RIJSWIJK						2	2	1		1	3			13	
TEYLINGEN					1		1			1	2			2	
VOORSCHOTEN					1					1	1			3	
WADDINXVEEN					1	1	1	1	1					1	
WASSENAAR							1	1						3	
WESTLAND						1		2		2	1			7	
ZOETERMEER					7	1	5	2			3	1		26	1
ZOETERWOUDE															
ZUIDPLAS					4			1			1			4	
ONBEKEND															1

Bijlagen

BIJLAGE 3: DE DOOR DE ADV'S GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022 PER GEMEENTE, NAAR MAATSCHAPPELIJK TERREIN

GEMEENTE	TERREIN													TOTAAL		
	ARBEIDSMARKT	BUURT/WIJK	COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	COMMERCIELE DIENSTVERLENING	HORECA/AMUSEMENT	HUISVESTING	MEDIA/RECLAME	ONBEKEND	ONDERWIJS	OPENBARE RUIMTE/PUBLIEK DOMEIN	OVERIG	POLITIE/OM/VREEMDELINGENPOLITIE	PRIVÉSFEER		PUBLIEKE POLITIEKE OPINIE	SPORT/RECREATIE
ALPHEN AAN DEN RIJN	9	2	5	4		2			1	1		1	1	2	2	30
BODEGRAVEN-REEUWIJK	1		1			1				2			1			6
DELFT	11	2	10	8		2			1	7		3	3	2	1	50
DEN HAAG	51	16	16	43	12	19	4	7	11	18		4	3	9	11	224
GOUDA	5	2	5	2		1	2		1	4				2	1	25
HILLEGOM										1					1	2
KAAG EN BRAASSEM	2	2		2												6
KATWIJK	1	2	3				1					1				8
KRIMPENERWAARD	2	1	2	1					1	1			1			9
LEIDEN	7	5	9	4	1	3	1		3	6		2	1	1	3	46
LEIDERDORP	1				1					1		1		1		5
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	4	5	3	3					2	1		1	1		2	22
LISSE						1										1
MIDDEN-DELFLAND	1			2					1			1				5
NIEUWKOOP	1		1						1							3
NOORDWIJK	3		1	1						1				2	1	9
OEGSTGEEST	3	2	3		1				2	1					1	13
PIJNACKER-NOOTDORP	5	1				1			1	1			1	1		11
RIJSWIJK	3	2	3	5	1	1	2		2	2						21
TEYLINGEN	1	2		3	1	1			1							9
VOORSCHOTEN	1	1	3			1										6
WADDINXVEEN	1	1	1	1		1										5
WASSENAAR			1			2			1							4
WESTLAND	2	3	1	4	1					1		1				13
ZOETERMEER	8	5	8	8			1	1	4	2		1		1	3	42
ZOETERWOUDE																0
ZUIDPLAS	6	2		1											1	10
ONBEKEND	1															1
TOTAAL	130	56	76	92	18	36	11	8	33	50	0	16	12	21	27	586

Bijlagen

BIJLAGE 4: DE DOOR DE ADV'S GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022 PER GEMEENTE, NAAR DE AARD VAN DE DISCRIMINATIE

GEMEENTE	BEDREIGING	GEWELD	OMSTREDEN BEHANDELING	VIJANDIGE BEJEGENING	ONBEKEND
ALPHEN AAN DEN RIJN	1	1	19	11	
BODEGRAVEN-REEUWIJK			4	2	
DELFT	1	3	27	24	
DEN HAAG	11	4	129	72	10
GOUDA			13	14	
HILLEGOM			1	1	
KAAG EN BRAASSEM	1	2	4	1	
KATWIJK	1		5	2	
KRIMPENERWAARD			5	5	
LEIDEN	1	1	25	25	
LEIDERDORP	1	2	3	2	
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	2	1	8	15	
LISSE	1			1	
MIDDEN-DELFLAND			5		
NIEUWKOOP			2	1	
NOORDWIJK			7	2	
OEGSTGEEST			8	5	
PIJNACKER-NOOTDORP			7	4	
RIJSWIJK		1	14	8	
TEYLINGEN	1	1	6	3	
VOORSCHOTEN			5	1	
WADDINXVEEN			4	1	
WASSENAAR			4		
WESTLAND		1	9	4	
ZOETERMEER		3	18	25	
ZOETERWOUDE					
ZUIDPLAS			8	2	
ONBEKEND				1	

Bijlagen

BIJLAGE 5: DE DOOR DE ADV'S GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022, NAAR DISCRIMINATIEGROND EN MAATSCHAPPELIJK TERREIN

TERREIN	ARBEIDSMARKT	BUURT/WJK	COLLECTIEVE VOORZIENINGEN	COMMERCIELE DIENSTVERLENING	HORECA AMUSEMENT	HUISVESTING	MEDIA / RECLAME	ONBEKEND	ONDERWJS	OPENBARE RUIMTE PUBLIEK DOMEIN	OVERIG	POLITIE/OM/VD*	PRIVÉSFEER	POLITIEKE GEZINDHEID	PUBLIEKE POLITIEKE OPINIE	SPORT RECREATIE
ANTISEMITISME							1									
ARBEIDSCONTRACT	5															
ARBEIDSDUUR																
BURGERLIJKE STAAT				1												
GESLACHT	28	3	8	6	2	3	2		2	3		1	1		8	
GODSDIENST	15	4	7	2		1			4	1		1	2			1
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	13	2	11	9		6			3	2			1		2	2
LEEFTIJD	12	2	2	4		2			1				1			
LEVENSOVERTUIGING				2												
NATIONALITEIT	4	3	4	13		3			2			3				1
NIET-WETTELIJKE GRONDEN	4	2	14	14	4	2	1		5	2		3				4
ONBEKEND			2													1
POLITIEKE GEZINDHEID			1							1						
RAS	59	43	34	40	11	19	8	1	15	29		15	9		6	18
SEKSUELE GERICHTHEID	4	2	2	4	1	1			2	8		1			1	

* Politie / Openbaar Ministerie / Vreemdelingenpolitie

Bijlagen

BIJLAGE 6: DE WIJZE WAAROP DE ADV'S DE GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022 HEBBEN BEHANDELD, PER GEMEENTE

GEMEENTE	2022 GEKOZEN KLACHTBEHANDELING							
	ADVIES EN INFORMATIE	ALLEEN REGISTRATIE	BEÏNVLOEDING BELEID	BEMIDDELING	BIJSTAAN IN PROCEDURES	DOORVERWIJZING	EIGEN ONDERZOEK ADVY	OVERIG
ALPHEN AAN DEN RIJN	18	10	1	2		2		
BODEGRAVEN-REEUWIJK	4	2		1				
DELFT	33	12		7		3		
DEN HAAG	92	94	5	5	2	9		
GOUDA	17	8		4		1		
HILLEGOM	1	1						
KAAG EN BRAASSEM	4	1			1			
KATWIJK	5	2				1		
KRIMPENERWAARD	6	2						1
LEIDEN	34	11		6		4		
LEIDERDORP	4	1		1	1			
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	13	7	1	2		1		
LISSE	1			1				
MIDDEN-DELFLAND	5			1				
NIEUWKOOP		3						
NOORDWIJK	6	3						
OEGSTGEEST	8	4				1		
PIJNACKER-NOOTDORP	8	3				1		
RIJSWIJK	8	13				1		
TEYLINGEN	7	2		3		2		
VOORSCHOTEN	3	3						
WADDINXVEEN	4	1		2				
WASSENAAR	3	1						
WESTLAND	8	3						
ZOETERMEER	24	16		5		2		
ZOETERWOUDE								
ZUIDPLAS	9	1		1				
ONBEKEND	1							

Bijlagen

BIJLAGE 7: DE DOOR DE POLITIE GEREGISTREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022, 2021 EN 2020, NAAR GEMEENTE EN NAAR HET AANTAL INCIDENTEN EN VOORVALLEN PER 1.000 INWONERS

GEMEENTE	INWONERS, OP 1 JANUARI 2022	AANTAL GEREGISTREERDE MELDINGEN			AANTAL GEREGISTREERDE MELDINGEN PER 1.000 INWONERS		
		2022	2021	2020	2022	2021	2020
ALPHEN AAN DEN RIJN	112.587	30	49	30	0,27	0,44	0,27
BODEGRAVEN-REEUWIJK	35.278	6	8	5	0,17	0,23	0,14
DELFT	103.581	47	53	58	0,45	0,51	0,56
DEN HAAG	553.417	418	404	333	0,76	0,74	0,61
GOUDA	73.681	43	38	34	0,58	0,52	0,46
HILLEGOM	22.197	6	2	3	0,27	0,09	0,14
KAAG EN BRAASSEM	27.541	12	12	4	0,44	0,44	0,15
KATWIJK	65.995	11	15	9	0,17	0,23	0,14
KRIMPENERWAARD	56.662	17	16	10	0,30	0,28	0,18
LEIDEN	124.093	75	65	42	0,60	0,52	0,34
LEIDERDORP	27.377	2	8	1	0,07	0,30	0,04
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	76.433	24	29	25	0,31	0,38	0,33
LISSE	22.982	3	4	3	0,13	0,17	0,13
MIDDEN-DELFLAND	19.414	4	0	5	0,21	0	0,26
NIEUWKOOP	29.151	4	10	2	0,14	0,35	0,07
NOORDWIJK	44.062	15	12	11	0,34	0,28	0,25
OEGSTGEEST	25.064	2	7	7	0,08	0,28	0,28
PIJNACKER-NOOTDORP	55.674	8	13	10	0,14	0,24	0,18
RIJSWIJK	55.220	28	25	23	0,51	0,46	0,42
TEYLINGEN	37.791	4	5	13	0,11	0,13	0,35
VOORSCHOTEN	25.650	3	8	7	0,12	0,31	0,27
WADDINXVEEN	30.479	4	9	7	0,13	0,31	0,24
WASSENAAR	26.949	15	8	13	0,56	0,30	0,49
WESTLAND	111.382	29	35	18	0,26	0,32	0,16
ZOETERMEER	125.267	45	62	45	0,36	0,49	0,36
ZOETERWOUDE	8.843	2	4	3	0,23	0,46	0,35
ZUIDPLAS	45.064	17	18	7	0,38	0,41	0,16
TOTAAL	1.941.834	874	919	728	0,45	0,48	0,38

Bijlagen

BIJLAGE 8: DE DOOR DE POLITIE GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022 PER GEMEENTE, NAAR DISCRIMINATIEGROND

GEMEENTE	ANTISEMITISME	GESLACHT	GODSDIENST	HANDICAP	HERKOMST/HUIDSKLEUR	SEKSUELE GERICHTHEID	ONBEKEND/OVERIG	TOTAAL
ALPHEN AAN DEN RIJN	5		1		11	10	3	30
BODEGRAVEN-REEUWIJK					4	2		6
DELFT	7	1	1	2	17	13	6	47
DEN HAAG	83	2	13	6	159	110	45	418
GOUDA	7		1		16	11	8	43
HILLEGOM	1				3	1	1	6
KAAG EN BRAASSEM					6	2	4	12
KATWIJK	1		1		4	3	2	11
KRIMPENERWAARD	2			2	9	1	3	17
LEIDEN	9	1		1	38	21	5	75
LEIDERDORP					2			2
LEIDSCHENDAM-VOORBURG	5			1	11	7		24
LISSE					1	1	1	3
NIEUWKOOP					2		2	4
NOORDWIJK					2	2		4
OEGSTGEEST	2				4	8	1	15
PIJNACKER-NOOTDORP			1			1		2
RIJSWIJK					4	2	2	8
'S-GRAVENHAGE	1			1	13	7	6	28
TEYLINGEN	1				1	1	1	4
VOORSCHOTEN						3		3
WADDINXVEEN	3				1			4
WASSENAAR					5	3	7	15
WESTLAND	8				10	8	3	29
ZOETERMEER	8			1	14	14	8	45
ZOETERWOUDE					1	1		2
ZUIDPLAS					13	3	1	17

Bijlagen

BIJLAGE 9: DE DOOR DE POLITIE GEREgistREERDE INCIDENTEN EN VOORVALLEN IN 2022 PER GEMEENTE, NAAR DE AARD VAN DE DISCRIMINATIE

GEMEENTE	BEDREIGING	BEKLADDING	BESPUGEN	GEWELD	GEWELD ICM UITLATING	PESTERIJ	UITLETING	VERNIELING	WEIGERING	ONBEKEND/OVERIG	TOTAAL
ALPHEN AAN DEN RIJN	2				3		22	2		1	30
BODEGRAVEN-REEUWIJK					1		5				6
DELFT	3	3			1		36	4			47
DEN HAAG	23	24	5	2	35	1	294	15	11	8	418
GOUDA	2	5	1		1		30	3	1		43
HILLEGOM					2		4				6
KAAG EN BRAASSEM		2			1	1	5	3			12
KATWIJK		1			2	1	7				11
KRIMPENERWAARD	2	2			1	3	7	2			17
LEIDEN	5	2			6	1	55	4	2		75
LEIDERDORP							2				2
LEIDSCHENDAM-VOORBURG					4	1	18	1			24
LISSE		2					1				3
NIEUWKOOP		2					1			1	4
NOORDWIJK					1		2			1	4
OEGSTGEEST					3		10	2			15
PIJNACKER-NOOTDORP							2				2
RIJSWIJK		1			2		3	2			8
'S-GRAVENHAGE	3	2	1			1	16	4	1		28
TEYLINGEN		1			1		2				4
VOORSCHOTEN							3				3
WADDINXVEEN							4				4
WASSENAAR		4			1	1	8	1			15
WESTLAND	2	1			3		21	2			29
ZOETERMEER	3	2			3		30	6		1	45
ZOETERWOUDE	1						1				2
ZUIDPLAS	2	1			2		11	1			17

Bijlagen

BIJLAGE 10: TOELICHTING OP GEBRUIKTE BRONNEN EN GEGEVENS IN DIT RAPPORT

Deze bijlage bevat een toelichting op de bronnen waaruit voor dit rapport is geput. Daarbij wordt ingegaan op de aard van de informatie en de interpretatie van deze gegevens.¹

1 Klacht- en incidentregistraties

In Nederland zijn er diverse officiële instanties die de taak hebben om meldingen, klachten, incidenten of zaken van discriminatie te registreren, zoals de politie, het Openbaar Ministerie (OM), het College voor de Rechten van de Mens, antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) en Meldpunt Internet Discriminatie (MiND). Daarnaast zijn er belangenorganisaties die discriminatieklachten registreren (bijv. COC, Transgender Netwerk Nederland, CIDI), organisaties die zich op een specifiek terrein richten (Meldpunt Discriminatie Internet (MDI)) en meer generieke klachtinstanties zoals de Nationale Ombudsman of de klachtcommissie van een instelling.

In dit rapport zijn klacht- en incidentregistraties, voor zover regionaal beschikbaar, kwantitatief opgenomen. Daarnaast zijn enkele casusbeschrijvingen toegevoegd.

Vergelijkbaarheid van klacht- en incidentregistraties

De gegevens van instanties die klacht- en incidentregistraties over discriminatie bijhouden zijn niet gelijksoortig en kunnen daarom niet bij elkaar worden opgeteld. Instanties hebben verschillende uitgangspunten, taken en procedures en hun registraties zijn hierop ingericht. Dit betekent dat zij andere typen situaties registreren en andere categorieën hanteren in hun registratiesystemen. Daarnaast zijn er verschillen tussen de gebruikte definities van bepaalde termen en tussen registratieprotocollen. De informatie uit de verschillende hier gebruikte bronnen dient daarom als complementair te worden gezien.

¹ Voor een uitgebreidere toelichting op discriminatiegegevens zie: Dinsbach, W. en Van Bon, S. (2012) *Gegevens en informatie over discriminatie: Onderzoeksmethodes en beschikbare bronnen in Nederland*, Rotterdam: Art.1, kenniscentrum discriminatie Nederland.

1.1 Meldingen en klachten bij een antidiscriminatievoorziening (ADV)

Mensen die discriminatie hebben ervaren of hebben waargenomen kunnen hiervan melding maken of een klacht indienen bij een ADV. Sinds de introductie van de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (Wga) in 2009 dient elke gemeente zijn burgers toegang te bieden tot een ADV en de ontvangen meldingen jaarlijks te rapporteren aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Meldingen en klachten bij ADV's betreffen allerlei discriminatiegronden. Daarbij kan het zowel om gronden gaan die wettelijk zijn vastgelegd in het strafrecht of de gelijkebehandelingswetgeving (bijvoorbeeld ras of seksuele gerichtheid), als om gronden die niet in de wet zijn opgenomen (zoals uiterlijk). Meldingen kunnen betrekking hebben op een incident of situatie die tegen een persoon is gericht (de melder of iemand anders). Maar ook op een gebeurtenis die niet tegen specifieke personen is gericht, zoals een artikel in de media of een regeling die voor een bepaalde groep nadelig uitpakt. Bij de registratie van meldingen en klachten bij ADV's staat het perspectief van de melder centraal. Van de geregisteerde meldingen en klachten bij een ADV is niet per definitie juridisch of objectief aangetoond dat er sprake was van discriminatie.

Alle klachten en meldingen worden geregistreerd, tenzij onvoldoende gegevens beschikbaar zijn of de melding geen betrekking heeft op (ervaren) discriminatie. Klachten en meldingen bij de ADV's Stichting iDb en Den Haag Meldt zijn in dit rapport opgeteld en onder de verzamelnaam 'meldingen' gebruikt in tabellen en grafieken.

Stichting iDb screent ook personeelsadvertenties op mogelijke discriminatie op grond van leeftijd of geslacht. Indien een dergelijke advertentie discriminerende eisen bevat, wordt dit geregistreerd en, waar mogelijk, vervolgstappen ondernomen zoals het benaderen van ondernemingen die de betreffende advertenties hebben geplaatst en verstrekken van informatie zodat men in het vervolg conform de gelijke behandelingswetgeving kan handelen. Over deze registraties wordt niet in dit rapport gerapporteerd.

1.2 Incidenten geregistreerd door de politie

Discriminatie kan strafbaar zijn. In het strafrecht komt discriminatie op twee manieren voor: enerzijds zijn er de specifieke discriminatieartikelen, waarin discriminatoire uitlatingen (137c t/m e Sr) en discriminerende uitsluiting strafbaar zijn gesteld (137g en 429quater Sr). Anderzijds kan er bij commune ('gewone') delicten (zoals mishandeling, brandstichting of bedreiging) sprake zijn van een discriminatoir aspect. Een mishandeling of brandstichting kan bijvoorbeeld gepleegd zijn met een discriminatoir motief.

Slachtoffers, getuigen of mensen die weet hebben van een incident waarbij discriminatie in het spel was, kunnen hiervan melding of aangifte doen bij de politie. Ook kunnen politiefunctionarissen uit eigen beweging proces-verbaal opmaken, wanneer zij getuige of zelf slachtoffer van discriminatie zijn.

Alle meldingen en aangiften die de politie ontvangt en die mogelijk discriminatie betreffen zoals vastgelegd in het strafrecht, worden in principe geregistreerd. De Aanwijzing Discriminatie van het Openbaar Ministerie verplicht de politie bovendien om alert te zijn op eventuele discriminatoire aspecten bij commune delicten en ook deze te registreren.² Politie-agenten registreren meldingen en aangiften in het bedrijfsprocessensysteem BVH.

Sinds 2014 doorzoekt de Nationale Politie de BVH landelijk naar incidenten met een (mogelijk) discriminatoir karakter, zodat hierover gerapporteerd kan worden. Dit wordt gedaan met behulp van een zoekprogramma dat, aan de hand een query (zoekopdracht), mogelijk relevante aangiften en meldingen uit de BVH haalt. Materiedeskundigen van de Nationale Politie screenen het resultaat van deze query, om het kaf van het koren te scheiden. Niet elke zaak die met de query wordt gevonden heeft namelijk daadwerkelijk met discriminatie te maken. De discriminatiezaken worden door de materiedeskundigen van aanvullende informatie voorzien over de discriminatiegrond, de wijze van discriminatie en of het doelwit een werknemer met een publieke functie betrof. In 2016 zijn ten opzichte van 2015 enkele verbeteringen doorgevoerd, zo was er over de incidenten van 2015 nog geen locatie bekend. In 2019 is de locatie van incidenten niet meer geregistreerd, evenals of het incident betrekking had op werknemers met een publieke taak.

1.3 Verzoeken om een oordeel bij het College voor de Rechten van de Mens

Mensen die discriminatie hebben ervaren op school of bijvoorbeeld op hun werk, kunnen het College voor de Rechten van de Mens (voorheen de Commissie Gelijke Behandeling) verzoeken om een oordeel uit te spreken over de kwestie. Het College is bevoegd om situaties te toetsen aan de gelijkebehandelingswetgeving. Dit betekent dat de situatie waarover een oordeel wordt gevraagd betrekking moet hebben op de discriminatieterreinen en -gronden die in deze wetgeving zijn opgenomen. Als het College de klacht mag behandelen wordt een onderzoek gestart, waarna een zitting volgt en het College uitspraak doet en bepaalt of er al dan niet sprake is van discriminatie (zie ook paragraaf 2 van deze bijlage). Soms komt het niet tot een zitting, bijvoorbeeld omdat er bemiddeling plaatsvindt of omdat een verzoeker het verzoek intrekt. Alle verzoeken die het College ontvangt worden geregistreerd. Het College rapporteert hierover in het jaarverslag.

Overzichten van de instroom van verzoeken om een oordeel, die zijn ingediend door bewoners van gemeenten in de regio's Haaglanden en Hollands Midden, en de daarbij door het College uitgesproken oordelen zijn door het College ter beschikking gesteld voor dit rapport. Stichting iDb is verantwoordelijk voor de interpretatie van en teksten over de regionale data die door het College zijn aangeleverd.

² Openbaar Ministerie (2007, 2011) Aanwijzing Discriminatie, zie: www.om.nl/algemene_onderdelen/uitgebreid_zoeken/@155214/aanwijzing/.

2 Juridisch getoetste situaties

Een klein deel van alle discriminatie-ervaringen die ergens zijn gemeld wordt juridisch getoetst. Dat wil zeggen dat door een bevoegde instantie wordt vastgesteld of discriminatie in juridische zin heeft plaatsgevonden. In Nederland is het College voor de Rechten van de Mens (voorheen de Commissie Gelijke Behandeling) bevoegd om te toetsen of er sprake is van wettelijk verboden onderscheid op basis van de gelijkebehandelingswetgeving. In zijn jaarverslag rapporteert het College over de oordelen die in het voorliggende jaar zijn uitgesproken. Ten behoeve van dit rapport heeft het College een overzicht beschikbaar gesteld van uitgesproken oordelen ten aanzien van verzoeken die waren ingediend door personen uit de regio's Haaglanden en Hollands Midden.

Ook rechters kunnen zaken toetsen aan de gelijkebehandelingswetgeving of het strafrecht en beoordelen of discriminatie in juridische zin heeft plaatsgevonden. Gegevens hierover zijn vooralsnog echter niet regionaal beschikbaar.



ZET EEN STREEP DOOR ~~DISCRIMINATIE~~ DISCRIMINATIE

Stichting **iDb**
Inclusie & discriminatiebestrijding

www.stichtingidb.nl

Koninginnegracht 12b,
2514 AA Den Haag

Postbus 598,
2501 CN Den Haag

Algemeen Nut
Bevogende Instelling
ANBI

Stichting iDb
heeft een ANBI status